

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 10 juli 1964 in de Trêveszaal na afloop
van de ministerraad van het koninkrijk en 's middags voortgezet

Aanwezig: De minister-president Marijnen en de ministers
Van Aartsen, Andriessen, Biesheuvel, Bogaers, Bot,
De Jong, Scholten, Schouwenaar, Toxopeus, Veldkamp
(bij de punten 2c en 13) en Witteveen (Afwezig is
minister Luns)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen Bakker
(punt 11), Bartels (punt 7), De Block (punten 2c,
6 en 7), Diepenhorst (punten 2a, 2b, 2d, 2e en 2f)

Wvd.secretaris: mr.J.H.Kist

2. Buitenlands beleid

a. Mutatie buitenlandse dienst

De raad gaat akkoord met het voorstel dr.H.R.van
Houten voor te dragen ter benoeming tot ambassadeur in Wenen.

2 b. Bezoek minister Luns aan Moskou

Staatssecretaris Diepenhorst doet enige mededelingen
naar aanleiding van de besprekingen, die minister Luns heeft
gevoerd met minister Gromiko. Minister Luns is begonnen met
een uiteenzetting van het streven naar Europese unificatie.
Minister Gromiko had daarop geantwoord, dat aangezien Oost-
Duitsland niet was opgenomen in deze samenwerking daardoor in
feite het bestaan van twee Duitse staten was erkend. Dit
standpunt werd door minister Luns tegengesproken. Voorts werd
de aandacht gevestigd op de voor Nederland belangrijke aspect-
ten van de Europese samenwerking, nl. de openheid en het inte-
gratiebeginsel. In dit verband werd ook gewezen op de moei-
lijkheden, die zich daarbij hadden voorgedaan ten gevolge van
de Franse politiek. Vervolgens werden bilaterale aangelegen-
heden besproken, waarbij door minister Luns werd medegedeeld,
dat de Nederlandse ambassadeur binnenkort de Sovjet-autori-
teiten over het Nederlandse standpunt inzake de uitbreiding
van de culturele contacten zal inlichten. Minister Gromiko
antwoordde, dat de Sovjet-regering geporteerd is voor vergro-
ting van de culturele contacten met Nederland. Voorts gaf
minister Luns te kennen bereid te zijn in oktober van dit
jaar een reis te maken naar Moskou om te spreken over nationalisatievraagstukken

2 c. Bevoegdheden van het Europese parlement

Minister Witteveen wijst erop, dat de bevoegdheden van het Europese parlement op 20 juli in de EEG-raad zullen worden besproken. Het is daarom noodzakelijk, dat thans het Nederlandse standpunt wordt bepaald. Spreker stelt voor, dat Nederland zich aansluit bij het Duitse plan, dat amendering van de begroting door het Europese parlement mogelijk is binnen de maxima van de begrotingsbedragen. Staatssecretaris De Block antwoordt, dat het oorspronkelijke Nederlandse standpunt is verworpen evenals het door minister Witteveen genoemde Duitse voorstel. Door de president van de EEG-ministerraad is thans voorgesteld de gewone begrotingsprocedure in de EEG-ministerraad te handhaven, d.w.z. goedkeuring met gekwalificeerde meerderheid. Daarna zou de begroting door het Europese parlement moeten worden besproken, waarbij ook verhoging van bepaalde posten zou kunnen worden voorgesteld. Het parlement zou vervolgens de begroting weer terug moeten zenden naar de ministerraad, in welk college de begroting dan uiteindelijk zou kunnen worden goedgekeurd met 10 van de 17 stemmen, in plaats van het huidige systeem, waarbij 12 van de 17 stemmen noodzakelijk zijn voor goedkeuring. Hoewel door Nederland in eerste instantie is gesteld, dat dit voorstel niet ver genoeg ging, stelt spreker voor het toch te steunen, aangezien het naar zijn mening het enig haalbare is. De raad kan zich hiermede verenigen.

2 d. M.L.F.

Minister Witteveen vraagt, nu de m.l.f. uitvoerig in Moskou is besproken, nadere inlichtingen over de nieuwe voorstellen, die door Engeland zijn ingediend. De minister-president antwoordt, dat met dit voorstel wordt gestreefd naar het inschakelen van land- en luchtstrijdkrachten naast het huidige project, waarbij alleen schepen voor de m.l.f. worden gebruikt. Men moet bij het Britse voorstel twee punten onderscheiden. In de eerste plaats gaat het om het project zelf, d.w.z. om de m.l.f. niet tot de zeestrijdkrachten te beperken. In de tweede plaats kunnen de voorstellen dienen tot vertraging van het maritieme project. Aan de Nederlandse vertegenwoordiger in de werkgroep is de instructie gegeven niet afwijzend tegenover het Engelse plan te staan, doch er bij de Engelsen wel op aan te dringen de gang van zaken niet te vertragen. Minister Witteveen is van mening, dat op het eerste gezicht het Britse voorstel zowel uit politiek als uit militair oogpunt zinvoller lijkt dan het huidige plan. Minister De Jong merkt op, dat het niet billijk is om te stellen, dat de Engelsen dit voorstel hoofdzakelijk ter vertraging hebben gedaan. Toen de Amerikanen hun oorspronkelijke voorstel nog niet hadden laten vallen, dat de verschillende landen zich, alvorens te kunnen deelnemen, met het project